

Skimrende kalk af Maria Finn

Katalogtekst for Rikke Ravn Sørensen's offentlige udsmykning *Det største i det mindste, det mindste i det største*, Ballerup Psykiatriske Center, 2018.

En dag i december kørte Rikke Ravn Sørensen og jeg ned til Faxe kalkbrud. Da vi forlod København, regnede det, og da vi nærmede os Faxe kørte vi ind i tågen. Der, hvor vi stod ud af bilen, var der et tyndt hvidt lag på vejen, og jeg spurgte Rikke, om hun troede, at det var frostvejr. Rikke svarede, at hun troede, at det var kalk. Da jeg kiggede nærmere, forstod jeg, hvad hun mente. Marken var dækket af et tyndt, mælkehvidt pudder, kalk fra kalkbruddet, som blev spredt når, det blev bearbejdet og fragtet. Samtidig var tågen kraftig så pludselig var alt hvidt. Det var som om kalken gennemsyrede alt den dag.

Da jeg aldrig havde været ved kalkbruddet før, kunne jeg ikke danne mig et overblik over hele området, da man ikke kunne se særlig langt, men blot skimte konturerne af bruddet gennem tågen. Hvad jeg vidste var, at kalken var dannet for flere millioner år siden, hvilket er en fascinerende tanke. Hvad jeg også kunne forstå var, at området havde været i brug som kalkbrud i mange hundrede år.

Vi gik ned til selve bruddet, og på vejen derved beundrede jeg den kraftige, grønne mos, som trivedes sammen med kalken. Mosset var tyk ligesom bunden af en skov i en eventyrbog. Da vi kom ned til vejen, som bruges af dem, som arbejder med at transportere kalken, var den fuldstændig opløst, og når lastbilerne kørte forbi os sprøjtede det af kalksmørelse efter dem. Skoene sank ned i en tyk hvid masse, som var svær at bevæge sig i. Men den skimrede, ligesom alt det hvide skimrede gennem tågen. Og det var her fornemmelsen af at miste tiden indfandt sig, efter at vi allerede havde mistet rummet. Hvad der rammer en når man besøger kalkbruddet er, at ens tidsfornemmelse udfordres. Her finder man et sted, hvor man graver sig ned i sediment dannet for lang tid siden, hvilket gør tiden både nærværende og uhåndgribelig. Vi travede videre gennem den hvide kalk, som krøb op langs vores ben.

Rikke viste mig en central figur i landskabet, sukkertoppen, som stak højt op over resten af landskabet. Da vi nærmede os, kunne man se stenens forskellige farver, grøn, gul og orange, men da vi kom endnu tættere på, så vi, hvordan klippen smuldrede og kridhvide små sten faldt ned og lå på marken. Jeg tog dem op i hånden og kunne mærke, hvordan de både var hårde og samtidig smuldrede, når man rørte ved dem. Det er også i disse små klumper, som man kan finde rester af de koralrev, de er dannet af. Koralkalk hedder det, og selv om der også findes bryozokalk, er det koralkalk, som fascinerer mig. Det fortæller mig, at koraller er gemte inde i stenen, og at de stammer fra en anden tid, et andet liv, og noget som jeg slet ikke kan forstå. Jeg propper nogle af de hvide sten i lommen og så går vi videre.

På den anden side af vejen finder vi nogle større sten, som er blevet mørkegrå, men som har samme ydre karakter, ikke glat, men fuld af små slingrende koraller og huller, og visse steder vokser der et tyndt lag med grøn mos. Når vi går tæt på kanten og ser ned i vandet i den lille

sø er det gråt, men mørkerødt i kanten, og her, lige under vandets overflade, aner man sten dækket af et blødt hvidt lag.

Bag ved os kører lastbilerne frem og tilbage i kalksmattet, og vi føler det, som om vi er forflyttet til en anden tid, der hvor alt startede. Det er det, som er så fascinerende ved at besøge kalkbruddet, midt i en travl arbejdsplads stopper man op og tænker på de kræfter som har presset al denne kalk sammen, og på al den tid, som er gået siden. Til sidst bliver man lidt stille og sætter sig på en sten og mærker langs dens ru flade. Man mærker efter små koraller og andre tegn på tidligere liv. Man håber også, at man kan finde en sten med en koral eller konkylie i. Så går man og kigger i marken og finder flere og flere sten, og fortaber sig i al den hvide herlighed, i dag dækket ind i en tyk tåge.

På vejen tilbage til København snakker vi om de sten, som Rikke har valgt til sit værk til Ballerup. De er først udvalgte af nogen i kalkbruddet, og siden transporteret til stenhuggeren. Han har sørget for, at de ikke indeholder revner eller andre elementer, som gør dem ustabile. Det grå lag og al grøn mos er vasket væk, tilbage er overfladen fuld af hulrum. Allerede her har stenene været igennem en udvælgelsesproces. De er taget ud af en kontekst og ligger færdige for at leveres videre. De kan bearbejdes yderligere, og de kan også blive, som de er. Jeg ved, at Rikke har valgt at lade dem være, og i stedet fokusere på at præsentere dem, så vi får hele historien fra kalkbruddet med. Den får vi, når vi rører ved dem og med fingrene søger efter korallernes striber i stenen. Jeg synes, at det er modigt af Rikke at være så enkel. Med en rolig beslutsomhed fører hun disse sten ind i et nyt rum og sørger for, at de, som ser dem der, kan få samme oplevelse som hun. Det er en gestus, som man kan tillade sig, når man ved, hvad man laver. Vi er fælles om at forundres, når vi rører ved koralstriberne, men det er Rikke, som vælger stenene og det træ, som kan bære dem. Stenene er en fysisk artefakt, der bærer tiden i sig, og når de flyttes til et andet rum, bærer de denne historie med sig. Deres tyngde gør os mindre lette, og får os i stedet til at mærke rummet som vi bevæger os i.

Maria Finn